BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.304/939

Nr. 298 Marți 29 Octombrie 1940
8 Pagini P

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ROMÂNIZAREA VIEȚII ECONOMICE

Un îndemn proaspăt, un îndemn viguros spre faptă și afirmare românească se simte azi în toate câmpurile de activitate utilă. Chiar și în acelea socotite până mai ieri neaccesibile temperamentului, pregătirii, predispozițiilor naturale ale românului, datorită tocmai unei solidarități conspirative care nu cruța niciun mijloc ca să ție departe de asemenea sectoare elementul românesc.

Am asistat până acum la câteva operațiuni de deparazitare efectuate în compartimente, unde n'ar fi crezut nimeni că am putea dispune de elemente autohtone îndestulătoare ca număr și ca pregătire spre a înlocui elementele străine înlăturate. Această minune s'a putut totuși împlini la oficiile bursei de efecte, acțiuni și schimb, din București, precum s'a împlinit și pe lângă bursele de mărfuri și de cereale din toate porturile și centrele mai importante din țară.

S'a împlinit deasemeni minunea în sectorul biurourilor de vămuire și expediție, precum și în cel al agențiilor de navigație, deopotrivă de înstrăinate, deopotrivă de neaccesibile elementului românesc.

Iar pentru pregătirea cât mai temeinică a românilor chemați să activeze în astfel de îndeletniciri cu caracter mai special, am văzut punându-se în mișcare inițiative de cel mai netăgăduit interes practic.

Astfel, una din aceste inițiative este înființarea *școalei de remizieri*, care și-a inaugurat zilele trecute deschiderea, din îndemnul și sub patronajul comitetului bursei de efecte, acțiuni și schimb din București, cu menirea de a pregăti echipele din care să se recruteze elementele noui ce urmează să activeze pe lângă agenții oficiali de schimb, din care să se recruteze specialiștii de mâine în tehnica operațiunilor și a comerțului de bursă.

O altă inițiativă tot atât de bine venită este și aceea a înființării *școalei tehnice de publicitate* din îndemnul și sub ocrotirea ministerului economiei naționale și a Camerei de comerț și de industrie din București.

Scopul urmărit este acela de a forma agenți de publicitate, tehnicieni și funcționari publicitari ,decoratori, experți în etalarea și prezentarea mărfurilor, în dichisitul vitrinelor, standurilor de expoziții, în alcătuirea unei bune reclame de presă sau în combinarea reclamelor luminoase. etc., sectoare în care prezența elementului românesc era nulă sau aproape nulă până acum.

Faptul că practica în întreprinderile de publicitate sau în secțiile speciale ale diverselor case mari de comerț este obligatorie pe tot timpul școlarității — doi ani — este o primă chezășie în vederea unei serioase pregătiri, iar scutirea de taxe, întărită prin acordarea de burse și ajutoare elevilor săraci și sârguitori (10—15 burse a câte 3000 lei lunar, servite pe timp de 3 luni de Camera de comerț), cum și măsura ca cei mai buni absolvenți să fie ajutați, ca să-și poată deschide direct drum în carieră, înființând agenții de publicitate comercială pe cont propriu, constitue nu numai un element de atracție pentru tineretul care vrea să se consacre unei profesiuni cu frumoase perspective, dar și o garanție de succes pentru cei hotărîți să muncească și să se afirme.

Orice sforțare și orice sacrificiu în asemenea direcțiuni vor împlini un gol de multă vreme simțit în economia românească și în acelaș timp vor însemna primii pași de a se traduce, în sfârșit, în realitate, în faptă vie și concretă, primatul românesc și naționalizarea vieții economice, care până acum n'au trecut, din nefericire, de pragul dezideratelor și al planuirilor verbale.

Operațiunile aeriene și navale

Cooperarea aeriană italo-germană. — Situația militară din Egipt

Dela 24 Octombrie a. c. un corp de aviație italian, sub comanda generalului Fougier, s'a stabilit pe coasta franceză a canalului Mânecei spre a colabora cu aviația germană împotriva Marei Britanii.

Acest corp de aviație italian are la dispoziția sa materialul necesar și mijloacele proprii de aprovizionare.

Păstrându-și libertatea de acțiune acest corp, pentru interese reclamate de ansamblul operațiunilor aeriene, face parte însă din flota aeriană germană a canalului Mânecei de sub comanda feld-mareșalului Kesserling.

După presa din Roma participarea aviației italiene la ofensiva aeriană împotriva Marei Britanii, în zona canalului Mânecei, este începutul unei „acțiuni complexe" cu titlul de represalii, în urma atacurilor repetate ale avioanelor de bombardament engleze în regiunile din nordul Italiei.

Corpul de aviație italian a întreprins întâiul său atac în noaptea de 24—25 Octombrie în partea de sud-est a Angliei.

Aviația germană de vânătoare și de bombardament continuă să atace dela altitudini mari — spre a evita zona periculoasă bătută de artileria antiaeriană — aceleași centre vitale și obiective militare: Londra, zona Tamisei, regiunea Liverpool-Manchester și porturile engleze de pe coasta Mânecei și coasta Mării Nordului din partea de sud-est a Angliei.

Flota engleză a pierdut distrugătorul „Veneția", care s'a scufundat în urma isbirei sale cu o mină submarină. Tot din cauza minelor germane s'au scufundat câteva vase de pescari engleze.

Amiralitatea britanică confirmă aceste pierderi și tot ea anunță că submarinul englez, „Regent", a distrus în largul mării Mediterane un vas de comerț sub pavilion italian; iar alt submarin englez, „Swordfish", a torpilat și scufundat un torpilor german în largul coastei franceze. Din Berlin se anunță că un avion german de recunoaștere a lovit în plin un distrugător englez ce proteja un mare convoi de vase, în apropiere de coasta orientală a Angliei.

Flota comercială suedeză a înregistrat și ea o pierdere însemnată: motonava „Ians" de 15.000 tone a fost torpilată și s'a scufundat.

Din Washington se confirmă știrea că amiralitatea Statelor-Unite, în urma avisului favorabil dat de guvern, va pune la dispoziția Marei Britanii avioane de tipul celor numite „fortărețe aeriene".

Trupele britanice din Egipt au construit o serie de întăriturî și mai multe linii de apărare moderne între frontiera Libanului și delta Nilului. Trupele motorizate engleze au ocupat în ultimul timp toate oazele izolate din deșert, spre a zădărnici înaintarea italienilor, care au pătruns pe teritoriul egiptean până la Sidi-el-Barrani, care e la o distanță de 30 km. de frontiera Libiei. Englezii au întărit forțele din Egipt cu o divizie colonială și cu alte formațiuni aduse din Port-Said. Efectivul acestor forțe este evaluat la 120.000 de oameni.

R. S.

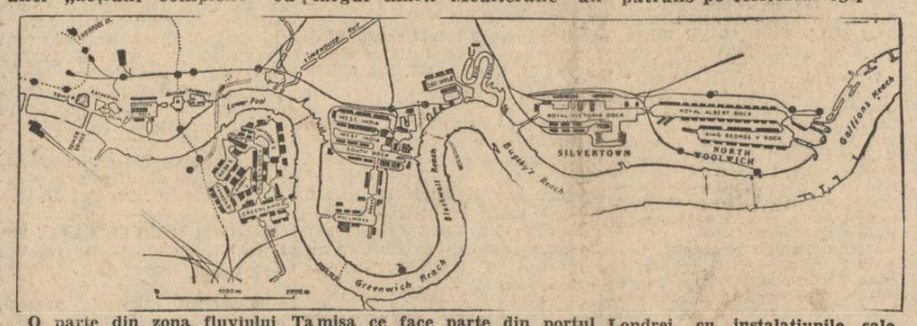

O parte din zona fluviului Tamisa ce face parte din portul Londrei, cu instalațiunile sale portuare, noduri de cale ferată, uzine și stabilimente militare, care este supusă bombardamentelor aviației germane

SÂMBĂTĂ LA PATRIARHIE

O mare mulțime de credincioși a ținut să vină Sâmbătă, la Patriarhie, închinându-se în fața moaștelor Sfântului Dumitru Basarabov

ARABII IN RĂZBOIUL ACTUAL

de N. BATZARIA

Chestiunea participării arabilor la războiul actual și măsura în care contribuția lor ar putea face să se plece cumpăna într'o parte sau într'alta au căpătat o actualitate mai mare prin călătoria întreprinsă de d. Eden în unele state din Orient, state a căror populație, dacă nu este arabă ca origină etnică, este însă arabă ca limbă.

Incă n'avem cum să știm ce rezultate reale va da călătoria ministrului Marei Britanii, iar dela prognosticuri ne abținem, mai ales că prin rândurile de față nu urmărim să dăm decât unele date asupra lumei arabe, asupra rolului și importanței ei.

Se știe că în trecut și într'o vreme când popoarele creștine ale Europei se găseau în stare de înapoiere, arabii întemeiaseră un imperiu, care se întindea pe cele trei continente vechi, și atinseseră un grad înalt de cultură și civilizație. Au dat lumei atâția savanți și gânditori, iar nu puțini studenți creștini frecventau universitățile. Prin aceasta, arabii au dovedit că sunt un popor bine înzestrat sub toate raporturile.

Influența lor asupra popoarelor creștine — și în mod cu totul deosebit asupra poporului spaniol — nu s'a șters și nici nu se va sterge. Arabă, ca melodie și sentiment, este muzica populară spaniolă, precum arabă este o bună parte din toponimia Spaniei. Nume ca: Alhambra, Gibraltar, Guadalchivir, Guadarama etc., etc. sunt doar de origină arabă.

Dar această situație aparține unui trecut, care nu mai poate învia. Venind la timpurile de astăzi, credem că este necesar să se știe, în primul rând, care e numărul total al populației arabe și care sunt țările locuite de arabi sau de o majoritate arabă.

E foarte greu ca acestor chestiuni să li se poată da un răspuns precis, iar motivul este simplu, dar important: nu toți al căror grai matern este astăzi limba arabă, aparțin rasei arabe. Ba chiar arabii adevărați formează o mică minoritate în lumea care, luându-se drept criteriu limba, e socotită ca arabă.

Pe lângă alte însușiri, arabii au avut într'o măsură uimitor de mare darul de a asimila repede popoarele, pe care le-au convertit la islamism, după ce le cuceriseră. Superioritatea de cultură, frumusețea și bogăția limbei, precum — mai ales — faptul că în limba arabă a fost scris Coranul sunt elemente, care au grăbit și desăvârșit procesul de asimilare.

Așa se face că arabii care pot revendica pe dreptate o origină etnică pură se găsesc numai în Arabia propriu zisă, puțini — și anume beduinii (nomazii) — în Siria și ceva mai mulți în Mesopotamia, pe când, luându-se în afară de aceste țări, limba arabă a devenit limba maternă a populațiilor mahometane din Egipt, — aci și pentru creștini limba arabă e graiul lor matern, din Libia, Tunis, Algeria, Maroc, Transjordania etc. Mai precizăm că în Palestina, creștinii, indiferent de confesiune, vorbesc de asemenea araba, precum la fel se prezintă cazul și cu creștinii din Siria, în care intră și Libanul, a cărui populație creștină aparține Bisericii romano-catolice.

Unul din acești creștini, de pildă, fostul meu coleg în parlamentul june-turc, Suleiman El Bostony, a dat în limba arabă o excelentă tra-

(Continuare in pag. 2 a)

COMOARA DIN PĂMÂNT

de I. VION

Guvernul a stabilit noui condițiuni pentru mobilizarea personalului din agricultură, măsuri pornite din grija care trebue să fie principala noastră preocupare în domeniul economic: intensificarea muncii spre a asigura rodnicia ogoarelor.

Este un principiu aplicat în toate țările cari țin ca armatele lor să fie la înălțimea situației: problema aprovizionării trupelor trebue rezolvită înainte de orice mișcare strategică. Acelaș principiu se aplică și pentru țările cari stau cu arma la picior pentru o durată nedeterminată.

Chiar când prevederea a impus conducătorilor să facă mari cantități de provizii, consumarea fără reînoirea stocurilor constitue o mare greșală, care totdeauna a fost scump plătită.

De aceea, pretutindeni muncile agricole, sursa sigură a reimprospătării proviziilor, n'au fost lăsate la voia întâmplării; brațele chemate la datoria ostășească au fost înlocuite, dându-se scutiri și concedii, acolo unde necesitățile erau mai mari.

In actuala frământare internațională, viața economică este dezechilibrată nu numai în țările cari sunt efectiv în război, dar și în țările cari simt indirect efectele stării de neliniște.

Pământul țării ne dă din belșug roade și exportul a fost intotdeauna pentru România una din principalele resurse ale propășirii noastre; pământul trebue însă arat, semănat și cultivat cu grije, ca să ne dea comoara ascunsă în el, să dea hrana necesară și celor puși să-l apere și celor rămași acasă.

Mobilizarea pe loc a personalului necesar exploatărilor agricole, ale viilor, fermelor, creșcătoriilor etc. etc. corespunde unei necesități incontestabile și criteriile stabilite — pe baza vârstei, a competinței și a răspunderii — sunt judicioase și echitabile,

(Continuare in pag. 2-a)

NOUL STATUT AL DUNĂRII

CONFERINȚELE DELA VIENA ȘI BUCUREȘTI

In urma desființării Comisiunii internaționale a Dunării, care a avut competința pe partea navigabilă a acestui fluviu, între Ulm și Brăila, a rămas comisiunea europeană cu competința pe Dunărea maritimă, între Brăila și mare, dar cu atribuții și funcțiuni limitate prin acordul încheiat la Sinaia în 1939. Prin acel acord România, pe temeiul drepturilor sale de suveranitate și al intereselor sale economice de a avea asigurată o bună eșire la mare, a cerut modificarea statutului Dunării maritime, care nu mai corespundea nici cerințelor navigațiunii în sectorul gurilor Dunării.

Ea și-a luat obligația, în acord cu celelalte puteri reprezentate în C. E D., de a asigura libertatea navigațiunii și de a întreține calea navigabilă pe Dunărea maritimă, în bune condiții.

Din cauza războiului și a modificărilor de ordin teritorial — pierderea Basarabiei de România și stabilirea noii frontiere pe linia brațului Chilia între U.R.S.S. și România — s'a impus reglementarea navigațiunii pe Dunăre, spre a se evita încercările de sabotaj în sectorul Porților de fer și în alte sectoare; după cum noua situație ce s'a creat la gurile Dunării, reclamă o revizuire a statutului Dunării maritime.

Pentru a scoate Dunărea de sub amenințarea de sabotaj, România a luat inițiativa conferinței de la Belgrad, la care au participat România, Jugoslavia, Bulgaria și Ungaria. La 17 Aprilie 1940 s'a semnat un acord la Belgrad, prin care se stabilește dreptul pentru fiecare stat de a supraveghea navigația și de a face o poliție mai severă în apele sale teritoriale. Acordul dela Belgrad a fost complectat la 22 Mai 1940 printr'un protocol semnat la Galați de reprezentanți: Germaniei, Italiei, Angliei, Franței și României. Ambele acorduri au avut ca rezultat consolidarea drepturilor și intereselor României în navigația pe Dunăre.

Intre timp s'au produs mari schimbări politice și economice în Europa occidentală și sud-estică. Acestea au făcut necesară revizuirea statutului Dunării și adaptarea sa la nouile împrejurări politice și economice Din inițiativa Germaniei a fost convocată în Septemvrie 1940 la Viena o conferință a statelor interesate și la 12 ale acestei luni s'a fixat un nou regim navigației pe Dunăre.

Conferința din Viena a creiat două noui organe de control și supraveghere a navigației dunărene: „Consiliul Dunării fluviale" și „Controlul Porților de Fier", în locul fostei Comisii Internaționale a Dunării. Această conferință a avut trei preocupări mai de seamă:

1) Să aducă colaborarea activă a Germaniei la soluționarea tuturor problemelor pendinte de navigația pe Dunăre și să consolideze interesele sale economice în această zonă.

In adevăr, Dunărea prezintă pentru Germania un interes vital, mai ales sub aspectul economic, căci ea este, pe de o parte, o arteră interioară comunității germane, stând în comunicație cu Rinul prin canalul ce-o leagă de el și mai departe cu Elba prin canalul dintre Rin și Elba și făcând trecerea pe apă din Marea Nordului până în Marea Neagră; iar pe de altă parte, Dunărea este prelungirea naturală a căilor de transport fluvial german, care asigură economiei germane schimbul de mărfuri cu Sud-Estul Europei și, traversând Marea Neagră, cu țările din Sud Vestul Asiei.

2) Să întărească solidaritatea dunăreană și să creeze o apărare efectivă a intereselor țărilor dunărene, respectând principiul dreptului fluvial internațional, libertatea de navigație și egalitatea de tratament pentru țările interesate.

3) Să facă distincție între Dunărea fluvială și Dunărea maritimă, care implică regimuri separate.

Acordul dela Viena a reglementat numai navigația pe Dunărea fluvială și a deschis problema unui nou statut și a unui alt organ de control special pentru navigația din zona gurilor Dunării. România va avea grijă să se stabilească un nou acord între țările cu interese reale în navigație pe Dunărea maritimă, care, așa cum s'a făcut la Viena, să-i asigure pe deplin drepturile și interesele sale și ni această parte a Dunării. In acest scop a fost convocată o conferință la București, la care vor lua parte delegații României, Germaniei, Italiei și U.R.S.S.

LA 28 OCT. VA INCEPE DISCUTAREA ARANJAMENTULUI PROVIZORIU AL REGIMULUI INTERNAȚIONAL PE DUNĂREA MARITIMĂ

Ca urmare a conversațiunilor care au avut loc în ultimul timp între Guvernul german și Guvernul U. R. S. S., în înțelegere cu Guvernul italian, s'a constatat necesitatea dizolvării atât a Comisiunii Internaționale a Dunării cât și a Comisiunii Europene a Dunării și de a înlocui aceste comisiuni printr'o comisiune Dunăreană compusă din reprezentanți ai Germaniei, Italiei, U. R. S. S., României, Ungariei, Bulgariei, Jugoslaviei și Slovaciei.

Această Comisiune a Dunării va avea ca scop de a reglementa chestiunile privitoare la navigația pe întregul curs al Dunării dela Gurile ei și până la Bratislava.

In concordanță cu înțelegerea stabilită în chestiunile de mai sus, vor începe la 28 Octombrie, la București, discuțiunile specialiștilor delegați de către Germania, Italia, U. R. S. S. și România, privitor la aranjamentul provizoriu al unui regim internațional pe Dunărea Maritimă dela Guri și până la Brăila.

Regele Angliei

a adresat un mesagiu mareșalului Petain

Londra, 26 (Rador). — Agenția „Reuter" transmite:

Trimiterea unui mesagiu al Regelui George al VI-lea către mareșalul Petain este confirmată la Londra din izvor autorizat.

Se crede că este vorba de un mesagiu de încurajare și de simpatie pentru poporul francez în care Regele Marei Britanii exprimă deasemeni încrederea sa în victoria finală, ale cărei roade vor folosi și Franței.

Fuehrerul

a însărcinat pe mareșalul Goering să continue organizarea [illegible] de patru ani

Berlin, 26 (Rador). — Fuehrerul însărcinase la congresul partidului național-socialist din 1936 pe generalul Goering cu execuția planului de patru ani. Termenul acesta expirând, Fuehrerul a însărcinat, la 18 Octombrie 1940, pe mareșalul Goering să continue planul pentru o nouă perioadă de patru ani, precizând că planul va trebui să fie adaptat [illegible] lor războiului.

Cu acest prilej, Fuehrerul a adresat mareșalului Goering o scrisoare în care îi mulțumește pentru energia depusă întru realizarea planului de patru ani și-și exprimă încrederea că al doilea plan de patru ani va fi realizat cu aceeași energie.

HAIFA

Haifa, bombardată recent de avioanele italiene

Un apel al d-lui dr. Goebbels

Berlin, 26 (Rador). — *Cu ocazia manifestărilor de toamnă în favoarea cărții germane, ministrul propagandei Reichului d. Goebbels, a publicat următorul apel:*

„In lupta poporului nostru pentru dreptul la viață, cartea a devenit o armă eficace împotriva plutocrațiilor și o sculă ce servește la construirea Reichului.

Urez ca poporul german să se poată adăpa din izvorul cărților lui cu o credință și forțe noi pentru aducerea la îndeplinire a marilor sarcini ce are în prezent și în viitor".

MARINA DE RĂZBOI ITALIANĂ

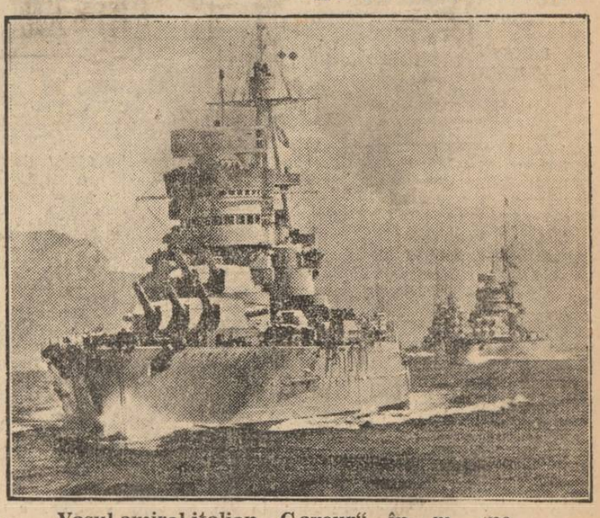

Vasul amiral italian „Cavour" în [illegible]ne